

Sygn. akt X Ga 346/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 lutego 2014 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: **SSO Iwona Wańczura (spr.)**

Sędziowie: **SO Barbara Przybyła**

SO Katarzyna Żymelka

Protokolant **Grzegorz Kaczmarczyk**

po rozpoznaniu w dniu **21 lutego 2014 roku** w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Z.**

przeciwko **Powiatowi (...)**

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 1 sierpnia 2013 roku,

sygn. akt VII GC 246/13

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że zasądza od pozwanego Powiatu (...) na rzecz powódki (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Z. kwotę 9.776,58 (dziewięć tysięcy siedemset siedemdziesiąt sześć 58/100) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 14 sierpnia 2012r., a w pozostałym zakresie postępowanie umarza, odstępując od obciążania powódki kosztami procesu;
2. w pozostałej części oddala apelację, odstępując od obciążania powódki kosztami postępowania apelacyjnego.

SSO Barbara Przybyła SSO Iwona Wańczura SSO Katarzyna Żymelka

Sygn. akt X Ga 346/13

UZASADNIENIE

W pozwie wniesionym 14.08.2012 r. powódka (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Z. domagała się zasądzenia od pozwanego Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Szpitala (...) w D. kwoty 35 591,62 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu oraz kosztów procesu. Twierdziła, że sprzedała pozwanemu towar wartości 33 506,66 zł, za który nie otrzymała zapłaty, natomiast kwota 2 084,96 zł stanowi skapitalizowane odsetki liczone od dnia wymagalności należności z poszczególnych faktur do 14.08.2012 r. Pismem z 20.08.2012 r.

sprecyzowała żądanie pozwu, domagając się zasądzenia kwoty 33 680,25 zł, a w dniu 5.11.2012 r. zmieniła oznaczenie strony pozwanej na Powiat (...) – wobec przejścia przez niego zobowiązań SP ZOZ Szpitala (...) w związku z jego przekształceniem, wniosła o zwrot nadpłaconej opłaty 95 zł jako różnicy między 1780 zł i 1685 zł.

Sąd Rejonowy w Gliwicach nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z 28.11.2012 r, sygn. akt VII GNc 4674/12 nakazał Powiatowi (...) zapłacić na rzecz powódki kwotę 33 680,25 zł i koszty postępowania.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany domagał się oddalenia powództwa i zasądzenia kosztów postępowania, zarzucając, że powództwo jest przedwczesne, gdyż wystąpił do powódki z propozycją ugody, na którą ta nie zareagowała mimo otrzymania jej 7.11.2012 r.

W piśmie procesowym złożonym 4.03.2013 r. powódka podtrzymała żądanie pozwu, podnosząc, że propozycję ugody dostała już w trakcie procesu, rozważy ją, jeśli uzna za racjonalną.

W późniejszym okresie żadna ze stron nie złożyła pisma procesowego, nie stawiała się również na rozprawie.

Zaskarżonym wyrokiem z 1.08.2013 r. Sąd Rejonowy zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 35 591,62 zł (wskutek omyłki Sąd nie uwzględnił w swym orzeczeniu ograniczenia powództwa) z ustawowymi odsetkami od 14.08.2012 r.

i kosztami procesu – 4 197 zł, dokonując na podstawie dowodów wskazanych w motywach rozstrzygnięcia ustalenia, że powódka sprzedała towar Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej Szpitalowi (...) w D., nie otrzymała za niego zapłaty, a według zestawienia na 14.08.2012 r. zadłużenie wynosi 33 506,66 zł. Zobowiązania SP ZOZ Szpitala (...) w D. przejął Powiat (...), który wystąpił do powódki z propozycją ugody, lecz nie zyskała ona akceptacji powódki. Jako podstawę prawną rozstrzygnięcia Sąd I instancji wskazał przepisy art.353 par.1 i 2 kc, 361 par.1 kc, w zakresie odsetek – art.481 kc, a odnośnie do kosztów – art. 98 kpc.

Apelację od powyższego wyroku złożył pozwany, domagając się zmiany wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości i zasądzenia kosztów postępowania. Zarzucił orzeczeniu błędne ustalenie stanu faktycznego poprzez przyjęcie, że do zawarcia ugody pomiędzy stronami nie doszło, podczas gdy została ona zawarta 22.05.2013 r. oraz naruszenie prawa materialnego – art.353 par.1 i 2 kc poprzez nieprawidłowe przyjęcie, że wierzyciel może żądać od dłużnika świadczenia,

a dłużnik powinien je spełnić, podczas gdy świadczenie zostało w całości spełnione przez dłużnika.

Wskazał, że wygasło zobowiązanie będące podstawą wydania zaskarżonego wyroku, gdyż ugodą z 22.05.2013 r. strony ustaliły wysokość i sposób wykonania zobowiązania Powiatu (...) wobec powódki. Strony określiły wysokość należności głównej jako 27 288,05 zł, a łącznie z odsetkami – na 31 880,86 zł i taka została uiszczona na rzecz powódki w dniu 6.06.2013 r. Do apelacji załączył odpis ugody i potwierdzenie przelewu.

W odpowiedzi powódka wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów procesu zarzucając, że wyrok jest zgodny z materiałem zebrany w sprawie, stosownie do brzmienia art.316 kpc, a to na pozwanym ciążył obowiązek złożenia dowodu zawarcia ugody i dokonania przelewów na rzecz powódki. Zgłoszenie tych dowodów na obecnym etapie należy uznać za spóźnione.

Na rozprawie apelacyjnej w dniu 21.02.2014 r. pełnomocnik powódki cofnął pozew co do kwoty 23 903,67 zł i domagał się zasądzenia różnicy między dochodzoną po ograniczeniu powództwa kwotą 33 680,25 zł i 23 903,67 zł, co daje 9 776,58 zł, zapłaconą przez pozwanego twierdząc, że uгода z 22.05.2013 r. nie obejmowała wszystkich należności dochodzonych w niniejszym procesie.

Sąd Okręgowy zważył:

Apelacja pozwanego w znacznym zakresie zasługuje na uwzględnienie.

Wyrok Sądu I instancji, poza nieuwzględnieniem częściowego cofnięcia pozwu, oparty został na znanych Sądowi w chwili zamknięcia rozprawy faktach, jednakże – wobec zawarcia przez strony ugody we wcześniejszym okresie i jej wykonania przez pozwanego, nie odzwierciedla faktycznego zadłużenia pozwanego na dzień wydania wyroku.

Sąd Okręgowy jako odwoławczy, posiadający także uprawnienia sądu meriti, w oparciu o przepis art.381 kpc dopuścił dowód z ugody zawartej między stronami i potwierdzenia jej wykonania przez pozwanego, by orzeczenie oddawało stan faktyczny, tj. wysokość zadłużenia pozwanego na dzień wydania wyroku, a to po myśli art.316 kpc.

Porównanie zestawienia faktur, załączonego do pozwu z wykazem faktur, wymienionych w ugodzie prowadzi do wniosku, że jedynie część należności jest wspólna dla obu tych zestawień. W ugodzie oznaczone są faktury, których powódka nie dochodzi niniejszym pozwem (zwłaszcza z późniejszego okresu), natomiast z określonych w pozwie, w szczególności wystawionych w 2011 r. 13 nie zostało objętych ugodą – na łączną wartość 10 966,25 zł. W tej sytuacji uznać należy, że pozwany nie uiścił należności w tej wysokości, przy czym powódka ostatecznie domaga się ich w kwocie 9 776,58 zł i tę Sąd Okręgowy na mocy art.535 kc zasądził, mając na uwadze treść art.321 par.1 kpc.

W ugodzie z 22.05.2013 r. strony postanowiły, że rozstrzyga ona kwestie związane z należnościami, będącymi jej przedmiotem, a zatem jej zawarcie nie oznaczało rezygnacji powódki z roszczeń, nieobjętych tą ugodą, stąd była uprawniona domagać się ich w niniejszym procesie.

W części, w jakiej powódka cofnęła pozew postępowanie umorzono zgodnie z art.355 kpc.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art.481 par.1 kc, natomiast o kosztach postępowania za każdą instancję – w oparciu o przepis art.102 kpc.

Przepis ten stanowi, że w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Wyraża on zasadę słuszności w orzekaniu o kosztach, stanowiąc wyjątek od zasady odpowiedzialności za wynik procesu.

Podstawę do jego zastosowania stanowią konkretne okoliczności danej sprawy, przekonujące o tym, że w danym przypadku obciążenie strony przegrywającej kosztami procesu na rzecz przeciwnika byłoby niesłuszne, niesprawiedliwe. Stanowią je m.in. fakty związane z samym procesem.

Można uznać za sprzeczne z zasadami słuszności i nie obciążyć pełnymi kosztami strony przegrywającej sprawę żądanie zapłaty kosztów procesu zgłoszone przez przeciwnika, który swym niesumiennym lub oczywiście niewłaściwym postępowaniem wywołał proces i koszty połączone z prowadzeniem tego procesu (zob. postanowienie SN z dnia 5 sierpnia 1981 r., II CZ 98/81, OSNCP 1982, nr 2-3, poz. 36).

W niniejszym procesie żadna ze stron nie wykazała należytej staranności. Pozwana wbrew obowiązkowi wynikającemu z art.6 kc nie przedstawiła przed Sądem I instancji dowodu w postaci ugody i potwierdzenia jej realizacji, czym doprowadziła do wydania wyroku, który nie odpowiadał rzeczywistemu stanowi rzeczy. Z tej przyczyny niesłuszne byłoby przyznanie jej zwrotu kosztów postępowania mimo, że ostatecznie wygrała proces w 71%. Wniosek ten dotyczy również kosztów poniesionych w drugiej instancji, gdyż potrzeba wniesienia apelacji stanowiła konsekwencję braku odpowiedniej obrony przed Sądem I instancji. Z tych względów Sąd Okręgowy odstąpił od obciążenia powódki kosztami procesu.

Zwrot kosztów nie należy się również powódce. W wypadku cofnięcia pozwu obowiązek zwrotu kosztów procesu na rzecz pozwanego, na jego żądanie, obciąża powoda bez względu na przyczynę cofnięcia. Jednakże dopuszczalne jest odstępstwo od tej zasady w sytuacji, gdy powód wykaże, że wystąpienie z powództwem było niezbędne dla celowego dochodzenia praw lub celowej obrony,

z uwzględnieniem okoliczności istniejących w dacie wytoczenia pozwu. Dotyczy to zwłaszcza sytuacji, gdy cofnięcie pozwu jest konsekwencją zaspokojenia przez pozwanego wymagalnego w chwili wytoczenia powództwa roszczenia powoda.

W rozumieniu przepisów o kosztach procesu (art. 98 kpc) pozwanego należy uznać wówczas za stronę przegrywającą sprawę (postanowienie Sądu Najwyższego z 7.03.2013 r, IV CZ 8/13).

W niniejszym postępowaniu powódka nie ograniczyła żądania pozwu przed Sądem I instancji, ani w odpowiedzi na apelację. Żądanie zasądzenia całego roszczenia, mimo jego spełnienia w znacznej części przez pozwanego, prowadzi do oddalenia powództwa w tej części, a tym samym niezasadne jest w tej sytuacji domaganie się zwrotu kosztów przez powódkę. Tego wniosku nie zmienia fakt częściowego cofnięcia pozwu na drugiej rozprawie apelacyjnej, skoro wcześniejsze stanowisko procesowe powódki spowodowało wydanie wyroku, nieuwzględniającego wszystkich okoliczności sprawy i w sposób pośredni przyczyniło się do konieczności zaskarżenia orzeczenia.

Z powyższych względów Sąd zmienił wyrok Sądu I instancji na podstawie art.386 par.1 kpc.

SSO Barbara Przybyła SSO Iwona Wańczura SSO Katarzyna Żymelka